

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальна дисципліна: **“Військова підготовка”**

Модуль 3.1. **“Тактична підготовка”**

Змістовий модуль 3.1.03. **„Управління діями механізованого взводу”.**

Заняття: **Групове заняття**

Тема 12. Основи застосування механізованого батальйону (роти).

Заняття № 8. Участь підрозділів БТГр у стабілізаційних діях.

Зміст

I. Вступ.

II. Основна частина.

Навчальні питання:

1. Розгортання (побудова бойового порядку) підрозділів БТГр у районі відповідальності.
2. Способи виконання завдань підрозділами у ході пошуку та знищення НЗФ.

III. Заключна частина.

Література:

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, Ч. II, Ч III, Командування СВ ЗСУ, Київ, 2016.
2. Підручник сержанта механізованих військ. МОУ Київ, 2006.
3. Основи технічного забезпечення військ. Навчальний посібник. НУБіП України. 2011.
4. Тактична і тактико-спеціальна підготовка. Курс лекцій. НУБіП України. Київ, 2012.
5. Технічне забезпечення підрозділів в бою. Навчальний посібник. НУБіП України. 2011.
6. Тактична підготовка (курс вивчення дій в складі відділення (взводу), ДМ до СТІ 000Г.06Л.

1. Розгортання (побудова бойового порядку) підрозділів БТГр у районі відповідальності.

Механізовані і танкові військові частини та підрозділи можуть брати участь у стабілізаційних діях військ та виконанні інших, визначених законодавством України, завдань.

Стабілізаційні дії військ – форма воєнних дій, яка уявляє собою сукупність узгоджених та взаємозв'язаних за метою, завданнями, місцем і часом одночасних або послідовних заходів, акцій і дій, які проводяться визначеним складом військ у взаємодії з органами та підрозділами ІВФ та ПрО у межах стабілізаційної операції або самостійно для стабілізації обстановки у кризовому районі.

Іншими, визначеними законодавством України завданнями, до яких можуть залучатись механізовані і танкові військові частини (підрозділи), є участь у спеціальних протидиверсійних та антитерористичних операціях.

Батальйон (рота) може застосовуватись у повному складі або окремими підрозділами, самостійно або у складі угруповання старшого командира. На основі батальйону (роти) можуть створюватися тактичні групи.

Під час організації виконання завдань повинні враховуватися особливості, основними з яких є: обмеження (заборона) на застосування певних способів дій і засобів ураження; необхідність уникнення втрат мирного населення та руйнування (виведення з ладу) об'єктів інфраструктури; безпосередній контакт та постійний інформаційно-психологічний вплив з боку антидержавно налаштованих політичних партій, рухів і певних верств населення; необхідність одночасного виконання декількох різних за характером і місцем виконання завдань; автономність дій військових підрозділів; спільне виконання завдань з ІВФ та ПрО, штабами зон територіальної оборони.

Для виконання визначених завдань батальйону (роти) призначається зона (район) відповідальності, а для розміщення особового складу підрозділів, ОВТ, запасів МтЗ та забезпечення повсякденної службової діяльності поза межами пункту постійної дислокації – визначається базовий табір, який обладнується та утримується відповідно вимогам щодо розташування батальйону (роти) на місці.

Величина зони (району) відповідальності залежить від обстановки, що складається на місці, та адміністративного поділу територій і може становити для батальйону **30-40 км** по фронту і **15-20 км** в глибину; для роти – по фронту **10-15 км**, в глибину **5-8 км**. У залежності від обсягу і специфіки завдань, розміри зони (району) відповідальності можуть бути іншими.

Залежно від завдань, що виконуються підрозділи батальйону (роти) можуть вести демонстраційні, оборонні, рейдові, розвідувально-пошукові, пошуково-ударні, охоронні, ізоляційні, блокувальні, сторожові, патрульні, супроводжувальні, евакуаційні, аварійно-рятувальні та інші дії.

Вогневе ураження противника за будь-яких дій матиме обмежений характер і здійснюватиметься вибірково-об'єктовим методом з урахуванням установлених обмежень, забезпечення безпеки мирного населення та збереження об'єктів інфраструктури.

Під час участі у стабілізаційних діях військ батальйон (рота) може залучатись до виконання завдань з посилення охорони або прикриття визначених ділянок державного кордону, ізоляції кризового району, ведення

протидиверсійної боротьби, охорони та оборони важливих об'єктів і комунікацій, підтримки безпеки на маршрутах руху, виконання режимних заходів, а також надання гуманітарної допомоги населенню.

Посилення охорони державного кордону – це заходи, які виконуються на державному кордоні при загостренні обстановки у мирний час або в умовах правового режиму надзвичайного стану для підвищення інтенсивності застосування сил і засобів охорони державного кордону та збільшення глибини їх ешелонування відповідно до рішення командування ДПС. Воно може здійснюватися шляхом залучення підрозділів батальйону (роти) з передачею їх оперативне підпорядкування формуванням ДПС для посилення ними підрозділів ДПС, що охороняють державний кордон на напрямках імовірного руху порушників державного кордону.

Механізований батальйон (рота) під час посилення охорони державного кордону може виділятися для посилення відділів прикордонного контролю прикордонних загонів, знаходитися в резерві (у складі прикордонної маневреної групи), а також брати участь у проведенні прикордонного пошуку органами ДПС з метою затримання (знищення) порушників кордону, ДРС противника та НЗФ, сприяти підрозділам ДПС у проведенні режимних і обмежувальних заходів, у відповідності до тактики їх дій.

Підрозділи батальйону (роти) діють в інтересах командування ДПС, управління їх діями здійснюється прикордонним начальником, в оперативне підпорядкування якого вони передані.

Визначені завдання підрозділи батальйону (роти) виконують шляхом ведення розвідки; спостережних, сторожових, патрульних дій на визначених ділянках (об'єктах, рубежах), влаштування засідок безпосередньо на державному кордоні та у прикордонній смузі, блокування визначених ділянок місцевості та найбільш загрозливих напрямках можливого порушення державного кордону, участі у посиленні прикордонного режиму у пунктах пропуску і на території контрольованих прикордонних районів, проведенні пошуку, спеціальних заходів щодо знищення ДРС противника та НЗФ у прикордонній смузі спільно з органами ДПС, МВС і СБУ у відповідності до поставлених начальником органу ДПС завдань.

В умовах ускладнення обстановки на державному кордоні, підрозділи посилення можуть висуватися до кордону, займати вказані райони (рубежі), організовувати бойове чергування і знаходитися в готовності до дій у залежності від обстановки.

Під час ліквідації прикордонного інциденту (провокації) на державному кордоні або у разі виявлення ознак підготовки масового перетину кордону з суміжної території підрозділи ДПС разом з підрозділами посилення приймають заходи щодо посилення охорони державного кордону, в готовності до ведення стримуючих дій; діями груп розчленування та витиснення здійснюють послідовну відсіч невеликих груп від основної маси осіб, що заблоковані і витискають їх на суміжну територію. У разі застосування порушниками державного кордону зброї та переростання їх дій у збройну провокацію (сутичку) здійснюють вогневу підтримку підрозділів ДПС, приймають участь у бойових діях.

Прикриття державного кордону – це заходи, які проводяться військовим командуванням у взаємодії з формуваннями ДПС в умовах правового режиму воєнного стану—для відбиття нападу противника,

забезпечення сприятливих умов для розгортання військ і ведення ними бойових дій, а також для запобігання переходу через державний кордон ССО, ДРС противника та НЗФ.

Батальйон (рота) здійснює прикриття державного кордону разом із оперативно підпорядкованими органами і підрозділами ДПС шляхом ведення оборонних дій з обладнанням району оборони батальйону (опорного пункту роти) безпосередньо на державному кордоні та в прикордонній смузі. В глибині території проводиться ізоляція визначеного району шляхом виставлення рубежів військового загородження (сторожових постів, секретів, засідок), встановлення контрольно-пропускового режиму (контрольно-спостережних та контрольно-пропускних пунктів, сторожових застав), влаштування на магістральних комунікаціях блокпостів, організації патрулювання.

Для відбиття вторгнення збройних формувань противника батальйон (рота), який призначений для прикриття державного кордону, висувається до кордону в район бойового призначення, займає визначений район оборони (опорний пункт). З початком прикордонного збройного конфлікту веде бойові дії щодо утримання визначених позицій, рубежів, районів та розгрому противника, що вторгнувся на територію держави.

Ізоляція кризового району проводиться з метою створення сприятливих умов ведення стабілізаційних дій, блокування району збройного конфлікту, здійснення контрольно-пропускового режиму на шляхах і дорогах пересування у район і з району конфлікту та недопущення прориву ДРС противника і НЗФ за межі району збройного конфлікту.

У зоні відповідальності та по периметру визначеного району можуть встановлюватися рубежі військових загороджень та створюватися блокпости за рахунок підрозділів, що безпосередньо залучаються до проведення операції. Ними перекриваються дороги та магістралі, ділянки узбережжя (річок), чим створюється зовнішня смуга ізоляції.

Рубіж військового загородження призначається уздовж основних комунікацій, рокад, на важливих ділянках узбережжя (річок) для недопущення проникнення ДРС противника та НЗФ і інших злочинних елементів із визначених районів (у визначені райони) і прикриття важливих об'єктів, шляхом виставлення на ньому засідок, заслонів, постів спостереження, секретів та організації патрулювання, а також утримання резерву для негайного реагування при виявленні ДРС противника та НЗФ. Основним завданням підрозділу, що створює рубіж військового загородження, є недопущення несанкціонованого руху поза межами дозволених маршрутів.

Рубежі військового загородження можуть створюватися із залученням підрозділів ІВФ та ПрО, підрозділів територіальної оборони.

Протяжність рубежу військового загородження залежить від отриманого завдання, умов місцевості, наявності сил та засобів.

Блокпост – військовий наряд, що призначений для несення служби на перехрестях важливих доріг, в'їздах (виїздах) до населених пунктів, станцій. Основні завдання, які виконує підрозділ на блокпосту: здійснення контролю за рухом транспорту, людей, їх перевірки та огляду, своєчасне виявлення пересування ДРС противника та НЗФ й інших злочинних елементів, шляхів можливого виходу бойовиків із районів їх зосередження, позбавленні доступу

до джерел постачання боєприпасів і зброї та недопущення прориву через блокпост.

Блокпости можуть посилюватися особовим складом підрозділів НГ МВС, ГУНП, представниками СБУ; на окремих ділянках блокпости можуть створюватись за рахунок підрозділів НГ МВС.

При ізоляції визначеного району можуть обладнуватись КПП для огляду і пропуску населення і транспорту, а також створюватись фільтраційні пункти з залученням представників військової контррозвідки.

Ведення протидиверсійної боротьби організовується в батальйоні (роті) в усіх видах бою (дій), а також під час участі у стабілізаційних діях військ у взаємодії з органами та підрозділами ІВФ та ПрО. Боротьба з ДРС противника (НЗФ) здійснюється шляхом ведення розвідувально-пошукових, блокувальних (ізоляційних) та пошуково-ударних дій.

Підрозділи батальйону (роті) можуть залучатись до охорони ПУ, тилу, комунікацій, супроводу транспортних колон; прочісування визначених ділянок місцевості, виявлення та блокування ДРС противника (НЗФ); ізоляція району, оточення і роззброєння ДРС противника (НЗФ), а в разі відмови – знищення їх.

Для вирішення завдань протидиверсійної боротьби в батальйоні (роті) за наявності сил і засобів зі складу штатних і доданих підрозділів можуть створюватись спеціальні елементи бойового порядку: винищувальні протидиверсійні, військові маневрені, ударно-вогневі, повітряно-рейдові групи, групи мінування на вертольотах.

Винищувальні протидиверсійні групи застосовуються для прочісування місцевості і виявлення диверсантів, особливо в населених пунктах, лісах, горах. До складу таких загонів включаються найбільш боєздатні підрозділи. Окрім прочісування місцевості вони використовуються для створення рухомих і нерухомих заслонів і засідок.

Військові маневрені групи можуть складати мобільний резерв командира. Вони призначаються для виконання раптово виникаючих завдань. При виявленні висадки ДРС противника групи негайно висуваються у вказаний район і знищують їх. До складу груп включаються, механізовані підрозділи на БМП (БТР). Дії ВМГ повинні підтримуватись вогнем артилерії та вертольотами.

Ударно-вогневі групи призначаються для знищення ДРС і повітряних десантів противника у випадку, коли їм вдалося закріпитися на місцевості і зайняти оборону. Такі групи можуть включатися також до складу винищувальних протидиверсійних, блокуючих, рейдових і обходячих загонів.

Повітряно-рейдові групи використовуються для розвідки маршрутів, якими спланований рух транспортних колон, для виявлення на них засідок, заслонів, загороджень противника. Вони є дієвим засобом запобігання диверсійним діям противника.

Групи мінування на вертольотах застосовуються для блокування ДРС противника та НЗФ шляхом встановлення з повітря мінно-вибухових загороджень у районах їх виявлення і на маршрутах висування.

Охорона та оборона важливих об'єктів і комунікацій може здійснюватися батальйоном (ротою) спільно з підрозділами НГ МВС та ДССТ. Основними завданнями підрозділів батальйону (роті) є: своєчасне виявлення ДРС (НЗФ) поблизу об'єктів, що охороняються; недопущення захоплення (знищення) об'єктів і мінування місцевості на підступах до них; відбиття

нападу.

Охорона організовується і здійснюється відповідно до положень статуту щодо здійснення сторожової охорони, оборона – відповідно до положень щодо ведення оборонного бою з урахуванням особливостей стабілізаційних дій.

У залежності від місць розташування об'єктів, їх розмірів, характеру функціонування комунікацій, приймається рішення щодо ведення охоронних, оборонних, сторожових, загороджувальних, патрульних, супроводжувальних дій, необхідності обладнання підступів до об'єктів вибуховими та невибуховими інженерними загородженнями. За узгодженням з органами СБУ організовується контррозвідальне забезпечення дій.

Бойовий порядок батальйону (роти), що призначений для охорони та оборони важливих об'єктів і комунікацій, як правило, включає: основні сили охорони, що розподіляються за черговими змінами; підрозділи посилення охорони та оборони; протидиверсійні резерви, підрозділи ліквідації наслідків нападу. У разі необхідності та за наявності сил і засобів можуть призначатись й інші елементи бойового порядку.

Після прибуття на визначений об'єкт підрозділи батальйону (роти) займають його, організовують спостереження і охорону та готують до оборони. Територія об'єкта і підступи до нього обладнуються в інженерному відношенні. Для бойової техніки і всіх вогневих засобів готуються вогневі позиції, траншеї і ходи сполучень відриваються у повний профіль, для особового складу, боєприпасів та інших МтЗ влаштовуються укриття. На скритих підступах виставляються секрети і сторожові пости, висилаються дозори і патрулі. На закритих від спостереження ділянках встановлюються мінні поля і сигнальні засоби.

При посиленні охорони аеродромів, позиційних районів підрозділів ППО, вогневих позицій ракетних військ та артилерії підрозділи батальйону (роти) розгортаються на підступах до них на відстані, яка гарантує безпеку при веденні вогню. Навколо них організовується розвідка, патрулювання, виставляються сторожові пости та влаштовуються засідки. На загрозливих напрямках нарощується щільність мінно-вибухових та інших загороджень. При необхідності організовується кругова оборона.

У разі раптового нападу противника на об'єкти, які охороняються, чергова зміна охорони (варта), а також підрозділи, що перебувають поблизу об'єкта, відбивають напад вогнем усіх засобів з метою недопущення проникнення противника до об'єкта. Напад противника на об'єкт відбивається за правилами ведення оборонного бою. Виявлені ДРС (НЗФ) на підступах до об'єкта блокуються, сковуються вогнем підрозділів охорони та знищуються силами протидиверсійного резерву.

Підтримки безпеки на маршрутах руху здійснюються з метою забезпечення безпечного та безперервного перевезення людей і вантажів через небезпечну територію або населені пункти, де існує загроза дій ДРС (НЗФ) або блокування маршруту вороже налаштованими цивільними особами.

Від батальйону (роти) виділяються підрозділи для охорони небезпечних ділянок на маршрутах руху і для супроводження колон або особливо важливих осіб.

Охорона небезпечних ділянок здійснюється шляхом несення служби на блокпостах, контрольно-пропускних та спостережних пунктах, а також патрулюванням маршруту. Блокпости виставляються на ділянках місцевості,

найбільш зручних для диверсій та нападу ДРС (НЗФ). Для оборони найбільш важливих об'єктів (мостів, переправ, перевалів, вузлів доріг) обладнуються окремі опорні пункти.

Супровід колон під час руху дорогами здійснюється механізованими (танковими) підрозділами, сили і засоби яких розподіляються по колоні. Підрозділ, що призначений для супроводження колон, як правило, складається з передової охорони, основних сил та тильної охорони. Побудова похідного порядку, дистанція між транспортними засобами в колоні визначається відповідно до ймовірних дій ДРС (НЗФ), розміру та характеру колоні. Бойові машини підрозділу супроводу розставляються у колоні рівномірно з метою розподілу сил і засобів для відбиття нападу.

Рух колон здійснюється, як правило, у світлий час доби. Нічний відпочинок організовується на спеціально підготовлених стоянках біля блокпостів. Для контролю за просуванням колоні на маршруті руху призначаються контрольні точки (населені пункти, перевали, перехрестя, тощо), з проходженням яких начальник конвою повинен доповідати старшому начальнику.

У разі нападу на колону особовий склад підрозділу супроводу відбиває напад, а водії транспортних засобів виводять машини за межі зони ураження, при цьому перша і остання БМП (БТР) продовжують супроводжувати колону. У разі неможливості подальшого руху колоні організовується кругова оборона і відбиття нападу противника до прибуття допомоги з боку блокпостів. Про всі випадки на маршрутах руху під час супроводження колон командир підрозділу супроводу негайно доповідає по команді.

Під час супроводження особливо важливих осіб основна увага приділяється гарантуванню їх безпеки, для чого: підготовка і здійснення переміщення зберігається у таємниці, маршрути і розклад руху періодично змінюються; у постійній готовності тримаються підрозділи (сили) підтримки і резерви; підтримується взаємодія з підрозділами ІВФ та ПрО; для викриття засідок і замінованих ділянок застосовуються технічні засоби і пошукові собаки, використовується інформація місцевого населення про можливі перешкоди на маршруті руху.

Виконання режимних заходів полягає в участі підрозділів батальйону (роти) у забезпеченні виконання особовим складом і місцевим населенням встановлених діючим правовим режимом обмежень.

Під час підтримання правового режиму в районі відповідальності, підрозділи батальйону (роти) можуть разом з органами і підрозділами ІВФ та ПрО брати участь у наступних заходах: встановлення і підтримання комендантської години; вилучення у підприємств, установ і організацій, окремих громадян радіопередавального обладнання, телевізійної, відео- та аудіоапаратури, комп'ютерів і технічних засобів зв'язку; вилучення у громадян вогнепальної, холодної зброї та боєприпасів, а в підприємств, установ і організацій – також навчальної та бойової техніки, вибухових речовин і отруйних речовин; використання майна фізичних і юридичних осіб для розквартирування військовослужбовців та розміщення підрозділів; використання сховищ, споруд та інших об'єктів для потреб оборони, а також інших заходах, передбачених законодавством України про особливий правовий режим.

Забезпечення умов надійного функціонування органів державної влади здійснюється шляхом участі підрозділів батальйону (роти) в охоронних діях, обладнанні районів (місць) розташування ПУ органів влади, протидії диверсіям та терористичним актам, супроводженні та охороні під час пересування, сприянні у проведенні заходів забезпечення життєдіяльності.

Під час **виконання гуманітарних завдань** батальйон (рота) може залучатись до участі в наданні допомоги населенню у ліквідації наслідків диверсій, терористичних актів, надзвичайних ситуацій.

Підрозділи можуть проводити аварійно-відновлювальні роботи, забезпечувати населення продуктами харчування, водою, іншими МТЗ, надавати медичну допомогу, влаштовувати табори для тимчасового розміщення постраждалих, харчування та обігріву.

2. Способи виконання завдань підрозділами у ході пошуку та знищення НЗФ.

Спеціальна протидиверсійна операція проводиться спільними діями загальновійськових підрозділів, ССПО, інших видів ЗС, ІВФ та ПрО у складі об'єднаного угруповання для виявлення, блокування та ліквідації ДРС противника або НЗФ у визначеному секторі (районі) відповідальності.

Сили і засоби, які залучаються для цього, застосовуються з розподілом на групи, при цьому підрозділи батальйону (роти), можуть призначатись для дій у групах локалізації, блокування (оточення), пошуку та знищення, забезпечення блокування, резерву тощо.

Група локалізації діє по периметру зони (сектору) відповідальності і встановлює блокпости та рубіжі військових загороджень за рахунок механізованих, танкових й інших підрозділів, що залучаються до проведення протидиверсійних заходів, якими перекриваються дороги та магістралі з метою створення зовнішньої смуги блокування.

Блокпости обладнуються на перехрестях важливих доріг, в'їздах (виїздах) до міст та населених пунктів, станцій і призначаються для створення зовнішньої ізоляції району дій ДРС противника та НЗФ і здійснення контролю за рухом транспорту і людей, їх перевірки та огляду.

Блокпости призначаються, як правило, у складі посиленого взводу і можуть посилюватися особовим складом підрозділів НГ МВС, органів МВС, представниками СБУ.

Рубіж військового загородження створюється, як правило, вздовж основних комунікацій, рокад, на важливих водних рубежах і призначається для недопущення несанкціонованого руху поза межами дозволених маршрутів та охорони важливих об'єктів. Підрозділ, що створює рубіж військового загородження виконує завдання шляхом виставлення засідок, постів спостереження, секретів та організації патрулювання.

Група блокування (оточення) обмежує маневр противника шляхом блокування району (ділянки) місцевості, який займає. Для блокування підрозділи групи займають вигідні рубежі на місцевості, перекривають шляхи можливого виходу противника із району його розташування, шляхи (напрямки) постачання боєприпасів і зброї, надходження поповнення з наступним оточенням противника і примушенням до здачі, а у разі здійснення опору – знищенням.

Склад і чисельність групи блокування визначаються розміром району блокування, бойовими можливостями підрозділів, умовами місцевості, порогом року і часом доби.

Для блокування визначеного району групі призначається рубіж блокування, фронт якого для роти може бути до 3 км на відкритій місцевості і до 1,5 км на закритій. Про вихід на рубіж блокування командир підрозділу повинен доповісти старшому командирі і уточнити завдання та порядок подальших дій.

Район вважається блокованим, якщо між сусідніми підрозділами на рубежі блокування встановлено вогневий і тактичний зв'язок та забезпечено суцільне спостереження за місцевістю.

Бойовий порядок групи блокування складається з бойових порядків підрозділів і резерву. Підрозділи на рубежі блокування розгортаються на широкому фронті. Перед рубежем блокування встановлюються пости спостереження, секрети і засідки, в проміжки висилаються дозори. За наявності часу та відповідних засобів окремі ділянки місцевості перед рубежем блокування, а також стики і проміжки між підрозділами мінуються, на них встановлюються загородження та технічні засоби виявлення противника.

Резерв групи створюється для посилення підрозділів на загрозливих напрямках та виконання інших завдань, як правило, силою до взводу.

У випадку нестачі сил і засобів для суцільного блокування району розташування ДРС противника (НЗФ), блокуються тільки окремі напрямки, де вихід (прорив) противника найбільш вірогідний. Прикриття цих напрямків на рубежі блокування здійснюються заслонами, які виставляються силою до механізованого взводу.

Коли є точні дані про місцезнаходження ДРС противника та НЗФ одразу може здійснюватися їх оточення. У цьому випадку блокується не район, а сам противник у ньому.

Оточення полягає в ущільненні кільця блокування з метою зменшення фронту блокування (створення суцільного фронту) до встановлення вогневого контакту із противником і недопущення його прориву (просочування).

Бойовий порядок при оточенні будується, як правило, в один ешелон і складається з груп оточення, вогневої і резерву. Щільність оточення залежить від наявності сил і засобів, характеру місцевості. Роті призначається ділянка оточення до 1000 м.

Оточення може здійснюватися для запобігання виходу противника з населеного пункту. Надійне оточення досягається створенням двох кілець оточення – внутрішнього і зовнішнього. При цьому внутрішнє кільце створюється за околицею міста. При блокуванні (оточенні) великих населених пунктів або окремих їх районів група може займати позиції на зовнішньому чи внутрішньому рубежі блокування (оточення) або по периметру окремого району. Шляхи можливого руху противника всередині населеного пункту перекриваються заслонами.

Група пошуку та знищення здійснює пошук, затримку й знищення противника. До складу групи можуть включатись підрозділи ССпО, підрозділи спецпризначення НГ МВС, механізовані (аеромобільні) та інженерно-саперні підрозділи.

За способами ведення пошук може бути: односторонній, двосторонній, по напрямках, по ділянках, по об'єктах або комбінований. Вибір способу залежить

від величини району, в якому необхідно провести пошук, характеру місцевості, а також наявності сил, засобів і часу. Пошук може бути суцільним або вибіркоvim.

Батальйону (роті), що веде пошук, призначається: вихідний район, вихідний рубіж для пошуку, напрямок, смуга (ділянка) пошуку, кінцевий рубіж. Для вирівнювання бойового порядку підрозділів групи пошуку, уточнення взаємного положення і напрямку подальшого руху призначаються рубежі вирівнювання: на рівнинній і середньо-пересіченій місцевості – **через 3-4 км**; на лісисто-болотистій і гірській місцевості – **через 1,5 -2 км** або **через 1,5 -2 години** пошуку.

Темп пошуку повинен забезпечувати ретельний огляд місцевості, житлових будинків, будівель та інших об'єктів, а також прикриття підрозділів вогнем сусідів. Він може складати: на відкритій місцевості – **2-4 км за годину**; на середньо-пересіченій – **1-2 км за годину**; на лісисто-болотистій і гірській місцевості – **300-600 м за годину**. Під час пошуку противника, який переховується в підземних сховищах, у горах, лісах, а також вночі темп може знижуватись у 2-3 рази.

Під час проведення пошуку здійснюється ретельний огляд місцевості, будівель й інших об'єктів. Під час огляду об'єктів бойовий порядок може включати групи огляду, прикриття і резерв. Для прикриття дій груп можуть створюватися окремі вогневі групи.

Під час пошуку зброя і боєприпаси, які виявлені, вилучаються, підозрілі особи, що вийшли на позиції підрозділів блокування, затримуються, а ті, хто здійснює опір – знищуються. При відмові противника від опору і добровільній здачі вони роззброюються та супроводжуються на пункт фільтрації і передаються органам внутрішніх справ.

У разі ухилення противника від бою організовується його переслідування з витисненням на підрозділи, що займають рубіж блокування.

При здійсненні пошуку у великому населеному пункті у батальйоні можуть створюватися 3-4 штурмові групи, до складу кожної з яких, як правило, входять: механізований підрозділ, посилений танками, гарматами (мінометами), протитанковими і гранатометними засобами; сапери із запасом вибухових речовин і мін; артилерійський корегувальник (авіанавідник); санітар-інструктор, а також підрозділ ССПО. Для загальної підтримки штурмових груп призначаються артилерійські підрозділи, а також бойові вертольоти.

Група забезпечення блокування розташовується на ймовірних шляхах відходу ДРС противника та НЗФ, особливо на важкодоступних ділянках місцевості і створює тилловий рубіж блокування. Для виконання цього завдання можуть залучатися механізовані і аеромобільні підрозділи. У групу виділяється необхідна кількість особового складу та озброєння в залежності від обстановки та умов місцевості.

Створення тилового рубежу блокування повинно здійснюватися одночасно з виходом підрозділів групи блокування на рубежі блокування. Група забезпечення блокування утримує зайнятий рубіж до виконання завдання групою блокування або групою пошуку, в подальшому у взаємодії з ними завершує знищення противника. Дії цієї групи можуть бути підтримані вертольотами групи доставки і вогневого забезпечення, завданням якої є доставка десанту та забезпечення вогневої підтримки дій підрозділів, а також евакуація загиблих і поранених, доставка боєприпасів й інших МтЗ.

У випадку прориву через тилловий рубіж блокування переслідування розпочинає підрозділ групи забезпечення блокування, на ділянці якого цей прорив стався. Командир групи забезпечення блокування зобов'язаний швидко підсилити цей підрозділ і закрити ділянку прориву своїм резервом.

Резерв займає призначений йому район зосередження або просувається в передбойовому порядку за підрозділами, що проводять пошук противника, в готовності до блокування шляхів відходу противника, переслідування його при відході (прориві), посилення (заміни) підрозділів груп, а також для виконання інших завдань, які раптово виникають.

Підрозділи батальйону (роти) можуть також залучатись до виконання завдань в складі груп вогневого ураження, зачистки та фільтрації.

Група вогневого ураження призначається для нанесення ураження противнику вогневими засобами і може складатися з ланки (ескадрильї) штурмової авіації, бойових вертольотів, змішаної групи артилерії, до складу якої можуть входити штатні і додані артилерійські засоби батальйону (роти).

Група вогневого ураження розташовується за групою блокування (оточення) в готовності до подавлення і знищення вогневих засобів і живої сили противника, руйнування його укріплених споруд.

Група зачистки і фільтрації проводить детальний огляд місцевості (об'єктів) з метою виявлення і знищення (затримання) залишків ДРС противника та НЗФ. Вона складається, як правило, з підрозділу НГ МВС і представників ГУНП, СБУ, ВСП. За необхідності до складу групи можуть залучатись загальновійськові підрозділи. Для виконання завдань їй визначається район проведення зачистки та місце розташування фільтраційного пункту.

Фільтраційний пункт – це обладнана ділянка місцевості (будівлі), де проводиться перевірка осіб, які затримані або виходять з району блокування, на предмет належності до підрозділів ДРС противника та НЗФ, а також підозрюються у скоєнні протиправних дій.